

En civilanställd hos Försvarsmakten tog med sig sin flickvän in i den anläggning, ett militärt skyddsobjekt, där han arbetade. Flickvännen hade inte något särskilt tillträdestillstånd, vilket är ett krav för att utomstående ska få besöka anläggningen. Fråga om det förelegat saklig grund för uppsägning.

ARBETSDOMSTOLENDOM
2018-05-09
StockholmDom nr 28/18
Mål nr A 73/17**KÄRANDE**

Försvarsförbundet, Box 5328, 102 47 Stockholm
Ombud: förbundsjuristerna Henric Ask och Anders Wilhelmsson, LO-TCO
Rättsskydd AB, Box 1155, 111 81 Stockholm

SVARANDE

Staten genom Försvarsmakten, Högkvarteret, 107 85 Stockholm
Ombud: försvarsjuristen Kajsa Wahrenby och sektionschefen Katarina
Hellner, adress som ovan

SAKEN

ogiltigförklaring av uppsägning m.m.

Bakgrund

Mellan staten och Försvarsförbundet (förbundet) gäller kollektivavtal.

M.A., som är medlem i förbundet, var civilanställd driftsingenjör hos Försvarsmakten. Den 20 oktober 2016 tog han med sig sin flickvän in i den anläggning, ett militärt skyddsobjekt, där han då arbetade. Flickvännen hade inte tillträdestillstånd, vilket är ett krav för att utomstående ska få besöka anläggningen. Den 15 mars 2017 mottog M.A. ett uppsägningsbesked, daterat den 15 februari 2017.

Twist har uppstått mellan parterna om uppsägningen var sakligt grundad. Staten har gjort gällande att saklig grund funnits på grund av händelsen den 20 oktober 2016 samt då M.A., enligt staten, även i andra sammanhang visat nonchalans mot bestämmelser och rutiner.

Twisten har inte kunnat lösas vid förhandlingar mellan parterna.

Yrkanden

Förbundet har yrkat att Arbetsdomstolen ska förklara att uppsägningen av M.A. är ogiltig och förplikta staten genom Försvarsmakten att till M.A. betala allmänt skadestånd med 120 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning, den 21 juni 2017, till dess betalning sker.

Staten har bestritt yrkandena och har inte vitsordat någon belopp som skäligt i och för sig. Sättet att beräkna ränta har vitsordats.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Parterna har till utveckling av sin talan anfört i huvudsak följande.

Staten

M.A:s anställning m.m.

M.A. anställdes hos Försvarmakten år 1999. Under i målet aktuell period var han civilanställd driftsingenjör och tillhörde Försvarmaktens telekommunikations- och informationssystemförband (FMTIS).

FMTIS säkerställer Försvarmaktens förmåga att kommunicera, t.ex. genom tele- och datatrafik. FMTIS ansvarar också för de tekniska ledningssystem som stödjer Försvarmaktens militära insatser i Sverige och internationellt.

Den avdelning inom FMTIS som M.A. tillhörde har sin bas i örlogshamnen inne i Karlskrona stad. De senaste åren arbetade M.A. dock på en annan anläggning som är ett militärt skyddsobjekt (objektet). Objektet tillhör Marinbasen.

Marinbasen bevakar Sveriges territorialvatten dygnet runt och stöttar även Försvarmaktens övriga marina förband med tekniska tjänster och bevakning m.m.

FMTIS stöttar Marinbasen med personal som utför vissa tekniska tjänster vid objektet. M.A. var av FMTIS ”utlånad” till objektet. Han ansvarade där för att åtgärda problem i vissa typer av system som Marinbasen använder i sin verksamhet samt för att utföra underhålls- och förbättringsarbeten i dessa system.

M.A. var placerad i en säkerhetsklassad befattning.

Saklig grund för uppsägning

Saklig grund för uppsägning har funnits med anledning av följande omständigheter.

M.A. tog den 20 oktober 2016 med sig sin flickvän till objektet där han arbetade, trots att hon inte hade sådant särskilt tillträdestillstånd som krävs. Han har härigenom gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse och visat prov på uppenbar nonchalans i förhållande till gällande säkerhetsföreskrifter. Opålitlighet i säkerhetshänseende utgör saklig grund för uppsägning.

M.A. har även i andra sammanhang visat nonchalans mot bestämmelser och rutiner. Han deltog inte i obligatoriska arbetsplatsträffar och produktionsmöten, bekräftade inte gemensamt värdegrundsarbete och vägrade delta i en av arbetsgivaren föreskriven arbetsmiljöutredning.

M.A:s agerande den 20 oktober 2016 var av sådant slag att det inte har funnits någon skyldighet för Försvarmakten att försöka omplacera honom. I vart fall har det inte funnits några lediga befattningar att omplacera honom till, eftersom han till följd av händelsen förlorade sin säkerhetsklassning.

Objektet och tillträdet dit

Objektet är ett militärt skyddsobjekt, till vilket obehöriga inte har tillträde. Detta framgår av skyddslagen (2010:305). Skyddsvärdet av anläggningarna inom Försvarmakten varierar beroende på verksamheten som bedrivs där. Marinbasen bedriver mycket skyddsvärd verksamhet vid objektet. Objektet har alltså ett högt skyddsvärde, är hemligstämplat och därför inte utmärkt på karta. Att namnet på busshållplatsen intill återspeglar en del av geografien är inte att likställa med att platsen är mer eller mindre allmänt känd.

Objektet är inhägnat med ett högt staket. Grindarna är alltid låsta och det krävs antingen passerkort eller besökstillstånd, särskilt tillträdestillstånd, för att få komma in. För att som anställd hos Försvarmakten få komma in med passerkort krävs särskild behörighet. Även inom Försvarmakten är tillträdet till objektet alltså begränsat.

På objektet, innanför de yttre grindarna, finns bl.a. en byggnad som kallas baracken. I baracken bedrivs ingen verksamhet, utan den används som utrymme för mat- och sovplatser. Den faktiska verksamheten bedrivs i ett bergrum. För att komma in till bergrummet måste man passera ytterligare en grind, den inre grinden.

Tillträdestillstånd utfärdas av förbandets säkerhetstjänst, i detta fall Marinbasens säkerhetstjänst. Besöksanmälan regleras i Marinbasens säkerhets- och tillträdesbestämmelser ”Bataljonsorder 11, Rutiner och ordningsregler vid MarinB detachment [...]”. Reglerna om tillträde återfinns i avsnitt 3.3. Där anges bl.a. att besök av sådan som inte har stående besökstillstånd ska anmälas av besöksmottagare till M Basbat S2 Säk i god tid före besöket. Tillstånd att besöka objektet ges normalt endast för besök i tjänsten. Besök ska alltid anmälas till säkerhetstjänsten och det är aldrig tillåtet att utan en beviljad besöksanmälan ta in någon till objektet.

Det av förbundet ingivna dokumentet ”Rutin besök FMTIS anläggningar” reglerar inte tillträde till objektet, eftersom objektet inte är en av FMTIS anläggningar.

Säkerhetsföreskrifter m.m.

För verksamheten gäller skyddslagen (2010:305) och säkerhetsskyddslagen (1996:627).

Säkerhetsskyddet ska bl.a. förebygga att obehöriga får tillträde till platser där de kan få tillgång till uppgifter som omfattas av sekretess eller rör rikets säkerhet eller där verksamhet bedrivs som har betydelse för rikets säkerhet.

Säkerhetsprövning ska göras av en person som genom anställning deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet. Säkerhetsprövning sker kontinuerligt under anställningen. Att bli placerad i en säkerhetsklassad anställning innebär ett stort mått av eget ansvar för den anställde.

Försvarsmaktens värdegrund och uppförandekod finns i dokumentet "Försvarsmaktens strategiska inriktning". Där anges att värdegrundens centrala begrepp är öppenhet, resultat och ansvar. Ansvar innebär bl.a. att alla inom Försvarsmakten ska vara pålitliga och agera med ett högt säkerhetstänkande. I uppförandekoden, som ska vara vägledande i hur Försvarsmaktsanställda uppträder, anges bl.a. att alla ska känna till de lagar och regler som gäller för verksamheten samt ta ansvar för sina handlingar.

Säkerhet är alltså ett förhållningssätt inom Försvarsmakten. Alla anställda ska följa säkerhetsskyddslagstiftningen samt de instruktioner och rutiner avseende säkerhetsskydd som utfärdas av myndigheten. Till följd av Försvarsmaktens verksamhet och uppdrag är pålitlighet, lojalitet och sårbarhet grundstenar i säkerhetsarbetet.

Händelsen den 20 oktober 2016

Händelseförloppet

Den 20 oktober 2016 tog M.A. med sig sin flickvän in till objektet, trots att hon inte hade ett särskilt tillträdestillstånd. Besöket var inte anmält, och han släppte in flickvännen med sitt eget passerkort. M.A. tog sedan med sig flickvännen in i bergrummet, till sitt kontor som han delade med kollegan B.A. M.A. använde sitt eget passerkort för att släppa in flickvännen också genom den inre grinden. I besöksloggaren från den aktuella dagen är det felaktigt antecknat att flickvännen kom från Sjöstridsskolan.

M.A. tog med sig flickvännen in på sitt kontor i bergrummet kl. 13.05. Då var B.A. redan där. Det är inte ett vanligt kontor, utan en driftcentral med mycket utrustning och skärmar. Dörren dit in är låst och det krävs särskild behörighet på passerkortet för att komma in. Rummet och den verksamhet som bedrivs däri är alltså särskilt skyddsvärd.

Av passerkortsloggar framgår att flickvännen var kvar på objektet i ca tre timmar. Vidare framgår att M.A. och B.A. vid ett par tillfällen under denna tid har gått in och ut ur rummet samtidigt, varvid flickvännen alltså antingen lämnats ensam inne i driftcentralen eller rört sig omkring inne på objektet.

En allvarlig förseelse

Genom att ge flickvännen tillträde till objektet har M.A. gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse. Agerandet utgör därtill ett brott enligt 7 § skyddslagen, för vilket straffet är böter eller fängelse högst ett år. M.A. och flickvännen är på grund av händelsen misstänkta för detta brott och det pågår förundersökning. Åtal är ännu inte väckt.

Redan åtgärden att ta med någon obehörig till objektet är mycket olämpligt, eftersom det är ett skyddsobjekt. Enstaka uppgifter som av den enskilde inte uppfattas som skyddsvärda – såsom exempelvis hur objektet är bemannat och vilken utrustning som finns där – kan likväl vara det om de ses sammantagna. Enbart en ritning av hur objektet ser ut på insidan, vilka byggnader som finns där m.m., är sekretessbelagd information.

Att M.A. tog med flickvännen in till objektet, dvs. in genom de yttre grindarna, är mot bakgrund av ovanstående grund för uppsägning. I den meningen saknar det betydelse huruvida flickvännen skrivits in felaktigt i besöksloggaren eller inte, samt att hon vistats inne i bergrummet. Nämnade omständigheter gör dock M.A:s agerande än mer klandervärt. Med tanke på den verksamhet som bedrivs i bergrummet har M.A., genom att ta med flickvännen också dit, riskerat att röja särskilt skyddsvärd information.

Vid händelsen hade M.A. och flickvännen varit ett par i endast drygt ett halvår och de bodde i olika städer. Även dessa omständigheter gör hans agerande mer klandervärt.

Uppenbar nonchalans mot säkerhetsföreskrifter och rutiner

Det är av största vikt att Försvarsmaktsanställda följer gällande säkerhetsföreskrifter och rutiner för verksamheten. Det pågår ett kontinuerligt säkerhetsarbete på arbetsplatsen i fråga och alla anställda informeras återkommande om vikten av sekretess.

M.A. har haft ett högt säkerhetsmedvetande och han har känt till gällande säkerhetsföreskrifter och rutiner. Han har år 2010 undertecknat ett sekretessbevis där han bekräftat att han informerats om innebörden och omfattningen av Försvarsmaktens verksamhet samt vikten av sekretess. Han har vidare, i anledning av sitt arbete på objektet, återkommande informerats om vikten av sekretess. Denna information har lämnats av N.L., chef vid objektet. M.A. har under den tiden han arbetade på objektet gått ett stort antal kurser, bl.a. i kryptografiska funktioner (krypto). Krypto används för att skydda hemlig information.

De säkerhetsrutiner som gäller för bl.a. tillträde till objektet har M.A. fått del av. N.L. har den 30 mars 2015 skickat dokumentet till honom via mejl. På grund av fel vid diarieföringen skickades dokumentet på nytt – med rätt beteckning – till M.A. i april 2015. Innehållet i dokumenten var detsamma.

M.A. har alltså fått information om och haft kännedom om de säkerhetsföreskrifter och rutiner som gällt för objektet. Det stämmer alltså inte, såsom förbundet har gjort gällande, att information och utbildning därom varit bristfällig. M.A. har känt till att det inte är tillåtet att ta in personer på objektet utan särskilt tillträdestillstånd. Han kan inte ha undgått kännedom om objektets särskilda skyddsvärde och behovet av sekretess.

Genom att, utan tillstånd, ta med sig flickvännen in till objektet har M.A. visat på uppenbar nonchalans för gällande säkerhetsföreskrifter och helt förbrukat Försvarmaktens förtroende för honom som anställd.

Inga bristande säkerhetsrutiner

Förbundet har gjort gällande att det funnits bristande säkerhetsrutiner på objektet. Detta är inte riktigt.

Såvitt Försvarmakten känner till är grindarna till objektet alltid låsta och/eller bemannade. Det bestrids alltså att grindarna stått öppna och obevakade den 20 oktober 2016. Det bestrids också att M.A:s flickvän, medan hon väntade på M.A. inför deras lunchträff, av någon annan anställd hos Försvarmakten erbjudits att följa med in på objektet.

Försvarmakten känner inte till att 25 personer från Försvarmaktens logistik (FMLOG) besökt objektet den 20 oktober 2016. För det fall besöket ägt rum har dessa personer, som är Försvarmaktsanställda, besökt objektet i tjänsten och besöksanmälts i behörig ordning. Brandliggaren fylls i främst av brandsäkerhetsskäl.

Det är riktigt att det var två barn, tonåringar, på besök veckan före den 20 oktober 2016. Det var en dotter till en anställd och dotterns kamrat. De hade ansökt om att få göra prao, vilket nekats dem. I stället fick de komma på ett studiebesök. Någon registerkontroll gjordes inte av barnen före studiebesöket, men en allmän bedömning av huruvida de kunde anses pålitliga från säkerhetssynpunkt gjordes. De var besöksanmälda i behörig ordning och besöket föregicks av en säkerhetsgenomgång. De kunde inte röra sig fritt inne på objektet.

Det bestrids att det har genomförts något barnkalas på området i fråga.

Hantverkare och andra personer som ska utföra arbete på objektet är föremål för säkerhetsskyddad upphandling och säkerhetsprövas. Beroende på utfallet av säkerhetsprövningen kan personen i fråga röra sig på objektet utan ledsagare. Det är alltså inte slumpmässigt vilka som släpps in och får röra sig utan ledsagare på objektet.

Försvarmakten känner inte till att anställda skulle ha lånat ut passerkort till varandra.

M.A. har uteblivit från obligatoriska möten

M.A. har uteblivit från obligatoriska arbetsplatsträffar (APT) och produktionsmöten. APT hålls en gång per månad och produktionsmöten en gång per vecka. M.A. har flera gånger uteblivit från dessa möten utan att i förväg meddela sin frånvaro.

Under år 2013 deltog M.A. vid tre av tio APT. Under år 2014 deltog han vid fyra av tio APT. Under år 2015 deltog han vid tre av elva APT och under år

2016 deltog han vid tre av 14 APT. Under år 2015 var M.A. närvarande på 13 av 30 produktionsträffar.

Det är inte riktigt att M.A. och B.A. inte kunde delta vid mötena samtidigt. Det har dock hänt att N.L. beslutat att en av dem i vissa lägen skulle vara på plats på objektet, vilket inneburit att de inte båda kunde delta på mötena. Detta skedde dock inte regelmässigt och kan inte förklara M.A:s låga deltagande vid mötena.

Vid medarbetarsamtalet år 2013 påtalades särskilt M.A:s bristande deltagande på möten.

M.A. har inte undertecknat arbetslagets dokument om gemensam värdegrund

Under oktober och november 2013 genomförde arbetslaget ett särskilt arbete om hur arbetslaget skulle arbeta. Laget upprättade ett dokument om gemensam värdegrund, byggd på Försvarmaktens gemensamma värdegrund, vari preciserades hur arbetslaget ska arbeta tillsammans och bemöta varandra. Samtliga i arbetslaget, förutom M.A., undertecknade dokumentet.

M.A. har vägrat delta i en arbetsmiljöutredning

M.A. hade i augusti 2013 en högljudd konflikt på arbetsplatsen med en kollega, C. Med anledning av detta tog avdelningschefen D.D., i direkt anslutning till händelsen, initiativ till samtal med M.A. och C. Detta var ett led i att utreda händelsen och för att få till stånd ett möte med de berörda. M.A. vägrade dock att delta i ett sådant möte. Han sa ”ni kan göra vad ni vill, jag kommer inte att vistas i samma rum som C”.

Ingen omplaceringsskyldighet

En arbetsgivare har rätt att underlåta att omplacera en arbetstagare om det är fråga om allvarliga situationer som förtroendemissbruk, brottslighet eller annan allvarlig form av misskötsamhet. M.A:s agerande den 20 oktober 2016 har varit av sådant slag att det inte funnits någon skyldighet att försöka omplacera honom.

M.A. har genom sitt agerande den 20 oktober 2016 förlorat sin säkerhetsklassning. I stort sett samtliga befattningar inom Försvarmakten kräver säkerhetsklassning. Det fanns inte någon ledig befattning att omplacera honom till.

M.A. arbetade efter den 20 oktober 2016 på Sjöstridsskolan med arbetsuppgifter som utfördes utan tillgång till någon som helst sekretessbelagd information. Arbetsuppgifterna tillhörde dock inte någon befattning, utan var uppgifter inom ett projekt som annars inte hade genomförts.

Förbundet

M.A:s anställning

M.A. är utbildad inom el och tele och han har arbetat som civilanställd driftsingenjör hos Försvarsmakten i 18 år.

År 2013 fick M.A. en förfrågan om att börja arbeta på den i målet aktuella anläggningen (objektet), som är ett militärt skyddsobjekt. Där arbetade han med att sköta Marinbasens olika kommunikationssystem och han ansvarade för bl.a. kryptonycklar. Verksamheten på objektet var sådan att den skulle fungera problemfritt dygnet runt, alla dagar i veckan året om. Det var alltså M.A. som ansvarade för att de olika systemen fungerade.

M.A. var ensam driftsingenjör på objektet fram till dess att B.A. anställdes år 2014.

Det har inte funnits saklig grund för uppsägning

M.A. var medveten om att han överträdde gällande regler när han den 20 oktober 2016 tog med sin flickvän in på objektet utan att hon hade ett särskilt tillträdestillstånd. Överträdelsen är dock, med beaktande av dess karaktär och övriga omständigheter i målet, inte så allvarlig att den utgör saklig grund för uppsägning.

Saklig grund för uppsägning föreligger inte heller på grund av de övriga omständigheter som staten lagt M.A. till last.

Även det förhållandet att arbetsgivaren inte har genomfört någon omplaceringsutredning innebär att uppsägningen inte var sakligt grundad.

Det har således inte förelegat saklig grund för uppsägningen av M.A. Uppsägningen ska därför ogiltigförklaras och staten genom Försvarsmakten ska betala allmänt skadestånd till M.A.

Händelsen den 20 oktober 2016

Besöket

Den 20 oktober 2016 hade M.A. bestämt träff med sin flickvän för att äta lunch. De möttes vid grindarna till objektet och åkte därefter iväg för att äta lunch. Efter lunchen ville de fortsätta umgås och bestämde därför att flickvännen skulle följa med M.A. tillbaka till objektet. De åkte därför dit och M.A. tog med sig flickvännen in till objektet.

Det stämmer att M.A. släppte in flickvännen genom den yttre och den inre grinden och in i bergrummet där han hade sitt kontor. Han använde sitt eget passerkort för att släppa in henne.

Det var inte M.A. som i besöksloggaren fyllde i att flickvännen kom från Sjöstridsskolan. Han fyllde endast i sitt namn som ledsagare. Det var flickvännen som skrev i övriga uppgifter.

Under hela besöket ledsagade M.A. sin flickvän. Han visade henne inte några av de mer skyddsvärda delarna. De befann sig huvudsakligen i M.A:s arbetsrum. Vid något tillfälle under besöket kan de ha gått ut därifrån för att hämta kaffe eller för att besöka toaletten. Det kan även ha hänt att M.A. gick iväg för att utföra arbetsuppgifter, men flickvännen var i så fall kvar i arbetsrummet tillsammans med B.A. Hon var alltså under ständig uppsikt, antingen av M.A. eller B.A. Arbetsrummet är inte någon driftcentral, utan ett vanligt arbetsrum.

Flickvännen fick inte del av någon skyddad information, utöver var objektet ligger. Just denna hemlighet är dock ingen hemlighet i ordets rätta bemärkelse, utan detta är mer eller mindre allmänt känt i orten. Namnet på buss-hållplatsen intill anspelar också på den ”hemliga” anläggningen.

M.A:s och flickvännens syfte var endast att få möjlighet att tillbringa några extra timmar med varandra när hon var på besök. De bodde på olika orter i landet och det stämmer att de vid tillfället hade varit ett par i ungefär ett halvår. Det var ett dumt och spontant beslut att ta med sig flickvännen till objektet. Han hade inte något syfte att överträda besöksreglerna eller att bryta sekretessen för verksamheten.

Något liknande har inte hänt tidigare under M.A:s långa anställning och det finns ingen som helst anledning att tro att han skulle göra något liknande igen.

Regler om säkerhetsrutiner och M.A:s kännedom om dem

Inför varje placering ska den anställde få en muntlig och skriftlig genomgång av vad som gäller säkerhetsmässigt för just den anläggningen. M.A. har inte fått någon säkerhetsgenomgång, vare sig i samband med att han började arbeta på objektet eller senare. Han har alltså inte blivit instruerad hur besök till objektet ska hanteras. Det enda han har fått instruktion om är att vissa delar är särskilt skyddsvärda, såsom t.ex. Marinens Radiotjänst. Det var N.L. som berättade detta för honom, dock först flera år efter att han börjat arbeta där. M.A. kan inte påminna sig att N.L. haft någon sekretessgenomgång med honom.

När M.A. undertecknade sekretessbeviset år 2010 arbetade han inte på objektet. Han fick inte någon genomgång inför undertecknandet. Det hela var avklarat på någon minut. Han borde ha fått skriva under ett nytt sekretessbevis år 2013, inför att han började arbeta på objektet.

M.A. var placerad på FMTIS. Dokumentet ”Rutin besök FMTIS anläggningar” borde alltså vara den instruktion som reglerar tillträde också till objektet. Det ifrågasätts alltså att det av staten återopade dokumentet är

tillämpligt i detta fall. M.A. har dock inte fått del av något av dokumenten före den aktuella händelsen.

Såvitt avser det av staten åberopade dokumentet fick M.A. inte del av det förrän under ifrågasättande rättsprocess. Det ifrågasätts i och för sig inte att han fått dokumentet skickat till sig per mejl, på sätt som staten gjort gällande.

M.A. har trots avsaknaden av säkerhetsgenomgång ändå känt till vissa säkerhetsregler. Han har känt till att besök ska anmälas i förväg. Han har dock inte känt till att objektet skulle vara mer skyddsvärt än andra arbetsplatser han haft inom Försvarsmakten. Han har inte heller känt till att besök från anhöriga under inga omständigheter är tillåtna. På FMTIS, i örlogshamnen i Karlskrona, förekom frekvent besök av anhöriga. Det har även förekommit ett anhörigbesök på objektet. Det var likadana skyltar utanför örlogshamnen och objektet.

Instruktionen ”Rutin besök FMTIS anläggningar” behandlar vilka konsekvenserna kan bli om en anställd tar med besökare utan tillstånd på förhand. Av texten framgår att om någon tar med sig besökare in utan tillstånd så kan detta leda till merkostnader och att besökaren eventuellt stängs av. Det anges inte att det skulle kunna vara en lagöverträdelse att ta med sig besökare utan tillstånd eller att arbetsgivaren ser så allvarligt på en sådan överträdelse att det skulle kunna leda till att anställningen avslutas.

M.A. har inte sett dessa instruktioner, men om han hade fått del av dem så hade det inte gett honom anledning att tro att arbetsgivaren ser så allvarligt på överträdelse av reglerna som staten har gjort gällande.

M.A. har inte deltagit i någon utbildning som handlat om det fysiska tillträdet till objektet. I den mån han genomgått utbildningar om sekretess har de i första hand tagit sikte på handlingssekretess, dvs. hantering av sekretessbelagda uppgifter i skriftliga handlingar m.m.

Brister i säkerhetsrutinerna

Försvarsmakten upprätthåller inte säkerhetsreglerna konsekvent. Säkerhetsrutinerna på objektet har varit dåligt implementerade och tillämpningen har varit bristfällig. Nedan följer några exempel.

En kollega hade veckan före händelsen den 20 oktober 2016 fått besökstillstånd för sitt barn, som var i femtonårsåldern, och en kamrat. Det är möjligt att barnen fick en säkerhetsgenomgång före besöket och att de under besöket ledsagades initialt. Det gjordes inte någon riktig säkerhetsprövning eller registerkontroll av barnen och de fick under besöket röra sig fritt i objektet, även i särskilt skyddsvärda utrymmen.

Det har förekommit anhörigbesök även i örlogshamnen i Karlskrona, bl.a. besökte D.D:s sambo anläggningen vid flera tillfällen i strid med säkerhetsföreskrifterna.

M.A:s flickvän blev den aktuella dagen, när hon väntade på M.A. inför deras lunchträff, tillfrågad av en uniformerad officer om hon ville följa med in till objektet utan att han ville kontrollera vem hon var. När M.A. gick för att möta flickvännen var både den inre och yttre grinden öppen och obevakad. Grindarna till objektet har stått öppna och obevakade även vid andra tillfällen.

Den 20 oktober 2016 besökte 25 personer från FMLOG objektet. Det var inte angivet i besöksloggaren vem som var ansvarig och ledsagare för besöket. Även i övrigt har uppgifter i besöksloggaren fyllts i bristfälligt.

Under år 2016 var det troligen ett barnkalas, i en av barackerna. Det är oklart om deltagarna hade säkerhetsprovats.

Reparatörer och hantverkare har inte alltid haft någon ledsagare, utan fått röra sig fritt inne på objektet.

Det har förekommit att anställda lånat ut sina passerkort till andra anställda, som då fått möjlighet att komma in i utrymmen som de inte har haft behörighet att tillträda med sina egna passerkort. Detta har anmälts till arbetsgivaren.

Arbetsgivarens brister i hanteringen av säkerhetsfrågorna innebär att man inte kan ställa samma krav på de anställda som man annars hade kunnat göra.

Övriga omständigheter som läggs M.A. till last

Övriga händelser som staten har lagt M.A. till last ligger långt tillbaka i tiden. M.A. har inte fått någon tillsägelse eller varning med anledning av dessa.

Deltagande på möten

Det är riktigt att M.A. inte deltagit i samtliga arbetsplatsträffar och produktionsmöten åren 2013–2016. Detta beror inte på honom, utan på att verksamheten inte tillåtit det. N.L. krävde att det alltid skulle finnas någon på plats på objektet och att därför enbart en av M.A. och B.A. kunde gå på mötena. D.D. har godkänt detta.

M.A. har alltid i förväg meddelat sin frånvaro. M.A:s deltagande på möten har varit bättre än B.A:s.

M.A. har inte fått någon erinran eller varning angående frånvaro från möten. Vid medarbetarsamtalet år 2013 noterades att han mötte uppställda förväntningar på honom som anställd.

Dokument om gemensamt värdegrundsarbete

M.A. undertecknade inte dokumentet om gemensam värdegrund i arbetslaget då det var oklart vad det var han i så fall skrev på, eftersom det var fråga om tre lösa onummerade papper. M.A. ville inte heller skriva under dokumentet eftersom han ansåg att det som stod där i vissa avseenden var motsägelsefullt.

Arbetsmiljöutredning

M.A. var tidigare facklig förtroendeman och hade då en konflikt med kollegan C. på grund av att de hade olika uppfattningar om hur det fackliga arbetet skulle bedrivas. Efter år 2012 hade de dock ingen konflikt eller några meningsskiljaktigheter. Under år 2013 ville D.D. trots detta göra en utredning. M.A. har inte uttryckt sig på det sätt staten har gjort gällande. Han har vid flera tillfällen vistats i samma rum som C., även privat.

Ingen omplaceringsutredning

Händelsen den 20 oktober 2016 är inte, som staten har gjort gällande, så allvarlig att arbetsgivarens omplaceringsskyldighet har fallit bort.

Under uppsägningstiden har M.A. varit placerad vid Sjöstridsskolan, som ligger inom skyddat område. Han arbetade där med it-frågor. Han fick under denna tid tillbaka vissa befogenheter. Han hade annars inte kunnat utföra sina arbetsuppgifter där. Han var uppskattad av både chefer och kollegor. Om M.A., trots det som lagts honom till last, var betrodd att utföra arbetsuppgifter på Sjöstridsskolan bör det finnas andra arbetsuppgifter som han också kan utföra inom Försvarsmakten. I vart fall är frågan inte utredd eftersom någon omplaceringsutredning inte har gjorts.

Domskäl

Twisten

M.A. var civilanställd driftsingenjör hos Försvarsmakten. Den 20 oktober 2016 tog han med sig sin flickvän in i den anläggning, ett militärt skyddsobjekt, där han då arbetade. Flickvännen hade inte något särskilt tillträdestillstånd, vilket är ett krav för att utomstående ska få besöka anläggningen. Den 15 mars 2017 delgavs M.A. ett besked om uppsägning.

Twisten gäller om det funnits saklig grund för uppsägningen.

Enligt staten har det funnits saklig grund för uppsägning på grund av händelsen den 20 oktober 2016 samt då M.A., enligt staten, även i andra sammanhang visat nonchalans mot bestämmelser och rutiner.

Förbundet har vidgått att M.A. var medveten om att han överträdde gällande regler när han tog med sig flickvännen in till objektet. Enligt förbundet är

överträdelsen dock, med beaktande av dess karaktär och övriga omständigheter, inte så allvarlig att den utgör saklig grund för uppsägning. Förbundet har delvis bestritt vad staten i övrigt lagt M.A. till last. Enligt förbundet har det, även med beaktande av vad staten anfört i dessa delar, inte funnits saklig grund för uppsägning. Parterna är också oeniga i frågan om Försvarsmaktens omplaceringsskyldighet.

Utredningen

Målet har avgjorts efter huvudförhandling.

Vid huvudförhandlingen har på förbundets begäran hållits förhör under sanningsförsäkran med M.A. och vittnesförhör med B.A., M.N. och L.N., driftsingenjörer hos Försvarsmakten.

På statens begäran har vittnesförhör hållits med A.E., chef för Säkerhetskontoret Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, A.En. säkerhetschef för Marinbasen, D.D., avdelningschef FMTIS GA Karlskrona, och Y.A., produktionsplanerare FMTIS Karlskrona.

Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning. På statens begäran har det spelats upp dels en ljudupptagning från ett möte, dels filmer från övervakningskameror.

Händelsen den 20 oktober 2016

Följande är ostridigt eller framgår av utredningen.

Vid tidpunkten för händelsen den 20 oktober 2016 tillhörde M.A. Försvarsmaktens telekommunikations- och informationssystemsförband (FMTIS), som har sin bas i örlogshamnen inne i Karlskrona stad. M.A. arbetade dock sedan några år tillbaka på en annan anläggning. Den anläggningen tillhör Marinbasen – ett annat förband inom Försvarsmakten – och är ett militärt skyddsobjekt (objektet).

För att utomstående personer ska få besöka objektet krävs ett särskilt tillträdestillstånd. Tillträdestillstånd utfärdas av förbandets säkerhetstjänst, i det här fallet Marinbasens säkerhetstjänst. Besök ska alltså anmälas till säkerhetstjänsten och det är inte tillåtet att utan besökstillstånd ta in någon till objektet.

Den 20 oktober 2016 var M.A:s flickvän på besök i Karlskrona. De bodde i olika städer och hade varit ett par i ca ett halvår. Flickvännen hämtade M.A. vid objektet och de åkte till Karlskrona, där de åt lunch tillsammans. Flickvännen följde därefter med tillbaka till objektet. Den yttre grinden var låst och M.A. släppte in flickvännen med sitt passerkort. Besöket var inte anmält i förväg och flickvännen hade alltså inte något tillträdestillstånd.

Den verksamhet som bedrivs på objektet bedrivs inne i ett bergum. För att komma in dit krävs att man passerar ytterligare en grind, den ”inre grinden”.

Utanför den inre grinden finns en besöksloggare, i vilken ska antecknas bl.a. besökarens namn och vem som är besökarens ledsagare. I besöksloggaren angavs flickvännens namn, men felaktigt att hon tillhörde Sjöstridsskolan.

Även den inre grinden var låst och M.A. släppte in flickvännen med sitt passerkort. M.A. tog med sig flickvännen in i bergrummet, där han hade sitt arbetsrum. Flickvännen befann sig i bergrummet ca tre timmar. Huvuddelen av den tiden var hon inne i M.A:s arbetsrum, som han delade med kollegan B.A. För att komma in i arbetsrummet krävs också inpassering med passerkort.

Händelseförloppet är i allt väsentligt ostridigt eller i vart fall klarlagt genom utredningen. Parterna är dock oeniga om det var M.A. som skrev i besöksloggaren att flickvännen tillhörde Sjöstridsskolan. Enligt Arbetsdomstolens mening är det inte av någon avgörande betydelse för bedömningen vem som gjorde detta.

Säkerhetsskydd – några utgångspunkter

För Försvarsmaktens verksamhet gäller säkerhetsskyddslagen (1996:627). I verksamhet där lagen gäller ska det säkerhetsskydd finnas som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter. Med säkerhetsskydd avses skydd mot spioneri, sabotage och andra brott som kan hota rikets säkerhet, skydd i andra fall av uppgift som omfattas av sekretess och som rör rikets säkerhet och skydd mot terroristbrott, även om brotten inte hotar rikets säkerhet (se 5 och 6 §§). Som en del av säkerhetsskyddet gäller enligt 11 § säkerhetsskyddslagen att säkerhetsprövning ska göras innan en person genom anställning eller på annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller anlitas för uppgifter som är viktiga för skyddet mot terrorism. Prövningen ska klarlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i säkerhetsskyddslagen och i övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt.

Skyddslagen (2010:305) innehåller bestämmelser om åtgärder för förstärkt skydd för byggnader, andra anläggningar, områden och andra objekt mot bl.a. sabotage, terroristbrott och spioneri samt röjande i andra fall av hemliga uppgifter som rör totalförsvaret. En sådan åtgärd är att något beslutas vara ett skyddsobjekt (se 3 §). Av 7 § skyddslagen följer att obehöriga inte har tillträde till skyddsobjekt. I 30 § samma lag anges att den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot ett förbud som avses i 7 § döms till böter eller fängelse i högst ett år, om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken.

Säkerhetsskyddet ska alltså bl.a. förebygga att obehöriga får tillträde till platser där de kan få tillgång till uppgifter som omfattas av sekretess och som rör rikets säkerhet.

M.A:s kännedom om säkerhetsregler och skyddsvärdet hos objektet

Förbundet har anfört att det vid bedömningen av M.A:s agerande måste beaktas att han fått bristfällig utbildning i säkerhetsfrågor. Enligt förbundet har M.A. inte fått någon säkerhetsgenomgång, eller information på annat sätt, om vilka säkerhetsregler och rutiner som gällt specifikt för objektet. Förbundet har anfört att M.A. därför inte förstått att objektet var mer skyddsvärt än andra arbetsplatser som han haft inom Försvarmakten, t.ex. den i örlogshamnen i Karlskrona.

Enligt staten har M.A. fått information och haft kännedom om de säkerhetsföreskrifter och rutiner som gällt för objektet. Staten har anfört att det under inga omständigheter kan ha undgått M.A. att objektet var mer skyddsvärt än t.ex. örlogshamnen i Karlskrona.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

Förbundet har anfört flera exempel på hur Försvarmakten, enligt förbundets uppfattning, brustit i att lämna information i säkerhetsfrågor. Enligt förbundet har M.A. t.ex. inte gått någon utbildning som berört det fysiska tillträdet till objektet. Det är dock ostridigt att M.A. känt till att besök ska anmälas och att det inte är tillåtet att utan särskilt tillstånd ta in någon obehörig till objektet. Mot den bakgrunden har det enligt Arbetsdomstolens mening inte någon större betydelse för bedömningen om M.A. fått utbildning om tillträdet till just objektet eller om han fått någon uttrycklig säkerhetsgenomgång. Arbetsdomstolen kan konstatera att den ifrågasvarande regeln synes ha varit väl förankrad. Samtliga av förbundets vittnen – som alla i någon mån utfört arbete på objektet – har i förhör uttryckt tydlig kännedom om regeln.

M.A. har i sitt förhör uppgett följande. Han förstod inte att det var någon skillnad i säkerhetskänslighet mellan objektet och örlogshamnen. Det är samma skyltning utanför de båda anläggningar och det förekom ofta anhörigbesök i örlogshamnen. Han förstod därför inte allvaret i att ta med flickvännen in på objektet förrän i efterhand.

Arbetsdomstolen ifrågasätter inte att det kan ha varit samma skyltning utanför båda anläggningarna. Av utredningen framgår emellertid att objektet, till skillnad från örlogshamnen, är ett skyddsobjekt där det bedrivs skarp verksamhet och att det krävs särskild behörighet för även Försvarmaktsanställda för att få tillträde till objektet. Verksamheten bedrivs i ett bergum. Av utredningen framgår också att M.A. generellt sett haft ett högt säkerhetsmedvetande och att han även framfört kritiska synpunkter på hur besök till objektet säkerhetsmässigt hanterats. Arbetsdomstolens bedömning är, med beaktande av dessa omständigheter, att M.A. måste ha förstått att objektet hade ett högt skyddsvärde, högre än örlogshamnen.

Brister i säkerhetsrutinerna?

Förbundet har anfört att det även måste beaktas att Försvarsmakten inte upprätthållit säkerhetsreglerna, ett påstående som staten bestritt.

Anhörigbesök

Vad gäller anhörigbesök i örlogshamnen i Karlskrona är det utrett att sådana besök förekommit, bl.a. av D.D:s sambo. Av utredningen framgår att det till och med augusti 2017 inte alltid behövdes ett särskilt tillträdestillstånd för anhöriga vid besök på örlogshamnen. Det är alltså inte utrett att besök dit skett i strid med gällande säkerhetsregler.

När det gäller anhörigbesök på objektet har förbundet lyft fram ett tillfälle då två ungdomar veckan före den 20 oktober 2016 besökte objektet under ett studiebesök. Enligt förbundet gjordes inte någon riktig säkerhetsprövning eller registerkontroll och förbundet har påstått att ungdomarna fick röra sig fritt inne i bergrummet. Enligt staten gjordes bedömningen att det inte behövdes någon registerkontroll eller fullständig säkerhetsprövning av ungdomarna. Staten har betonat att ungdomarna inför besöket fick en säkerhetsgenomgång och har bestritt att de rörde sig fritt i bergrummet. A.En. har uppgett att personkännedom är en stor del av säkerhetsprövningen och att det fanns en god sådan kännedom i detta fall.

Det finns enligt Arbetsdomstolens mening inte skäl att ifrågasätta den bedömning som Försvarsmakten gjort i fråga om vilka kontroller som krävdes. Besöket var anmält i behörig ordning och tillträdestillstånd beviljat. Inte heller har det, enligt Arbetsdomstolens mening, framkommit något som ger anledning att rikta kritik mot Försvarsmakten mot hur besöket i övrigt gick till.

Öppna grindar m.m.

Förbundet har gjort gällande att grindarna var öppna den 20 oktober 2016 när flickvännen första gången den dagen kom till objektet och att flickvännen då även fick en förfrågan om att följa med in till objektet utan att personen ville kontrollera vem hon var. Påståendena har endast stöd i vad M.A. har berättat. Flickvännen har inte hörts. Enligt Arbetsdomstolens mening är enbart hans uppgifter, mot statens bestridande, inte tillräckliga för att förbundets påståenden i dessa delar ska anses styrka.

Förbundet har därutöver gjort gällande att grindarna även vid andra tillfällen varit öppna och obevakade. Dessa uppgifter stöds av vad M.A. och M.N. berättat. Av deras uppgifter framgår dock inte i vilken omfattning det skett eller de närmare omständigheterna kring detta. M.N. har uppgett att såvitt han känner till har endast den yttre grinden stått öppen.

A.En. har uppgett följande. Grindarna brukar inte stå öppna. Om så har skett vid något tillfälle kan det bero på att någon öppnat grinden från insidan för

att köra in med bil, och sedan parkerat för att därefter gå tillbaka och stänga grindarna.

Enligt Arbetsdomstolens mening är det inte utrett att grindar varit öppna i strid med reglerna och i vart fall inte i sådan omfattning att det finns anledning att rikta någon kritik mot Försvarmakten.

Besök av FMLOG

Förbundet har gjort gällande att 25 personer från Försvarmaktens logistik (FMLOG) besökte objektet den 20 oktober 2016 och att det då i besöksloggaren inte angavs vem som var ansvarig för besöket eller vem som var ledsagare. Förbundet har vidare anfört att uppgifter i besöksloggaren generellt fyllts i bristfälligt.

Staten har bestritt påståendet om ett besök, men framhållit att om påstått besök ägt rum har det varit fråga om besök i tjänsten som anmälts i behörig ordning. Staten har vidare anfört att besöksloggaren fylls i främst av brandsäkerhetsskäl.

Huruvida besöksloggaren vid något tillfälle har fyllts i bristfälligt har enligt Arbetsdomstolens mening ingen betydelse vid bedömningen av M.A:s agerande den 20 oktober 2016.

Barnkalas

Förbundet har gjort gällande att det troligen varit ett barnkalas i en av byggnaderna på objektet och att det är oklart huruvida deltagarna hade säkerhetsprovats. Staten har bestritt påståendet.

M.A. och B.A. har båda uppgett att de av kommendanten på objektet hört att det förekommit privata fester på området, bl.a. i en av barackerna. Dessa uppgifter är andrahandsuppgifter. Kommendanten är inte hörd i målet. Enligt Arbetsdomstolens mening är det därför inte styrkt att det förekommit något barnkalas eller någon annan privat tillställning på objektet i strid med gällande säkerhetsrutiner.

Reparatörer och hantverkare

Förbundet har gjort gällande att reparatörer och hantverkare inte alltid haft ledsagare, utan fått röra sig fritt inne på objektet. Dessa uppgifter har bekräftats av M.A. och B.A. Enligt staten har personer som utfört arbete på objektet varit föremål för säkerhetsskyddad upphandling och säkerhetsprovats samt bl.a. beroende på utfallet av säkerhetsprovningen fått röra sig på objektet utan ledsagare. Dessa uppgifter har bekräftats av A.En.

Enligt Arbetsdomstolens mening talar inte M.A:s och B.A:s uppgifter emot vad staten anfört. Det är alltså inte visat att Försvarmakten agerat i strid med sina rutiner i nämnda avseende.

Utlåning av passerkort

M.A. har bekräftat förbundets påstående att anställda lånat ut sina passerkort samt uppgett att han flera gånger påtalat problemet. M.N. och L.N. har – såvitt avser förekomsten av utlånade kort på objektet – uppgett att de hört vissa rykten men inte själva iakttagit något sådant.

Enligt Arbetsdomstolens mening är den bevisning som förebringats inte tillräcklig för att det mot statens förnekande ska anses styrkt att anställda lånat ut sina kort, än mindre att detta skulle ha skett med Försvarmaktens goda minne vilket torde vara det väsentliga för att någon kritik över huvud taget ska kunnat riktas mot Försvarmakten.

Har det funnits saklig grund för uppsägning?

Enligt staten är överträdelsen den 20 oktober 2016 så allvarlig att den i sig utgör saklig grund för uppsägning. Staten har framhållit det allvarliga i pålitlighet ur säkerhetshänseende och att M.A:s agerande varit brottsligt.

Förbundet, som är av motsatt uppfattning, har – utöver vad som behandlats ovan – anfört bl.a. följande. Beslutet att ta med flickvännen in på objektet var en impulshandling och engångsföreteelse utan syfte att bryta någon säkerhetsföreskrift eller sekretess. Flickvännen var under uppsikt under hela besöket och flickvännens besök har inte lett till någon skada. Något liknande har inte hänt tidigare under M.A:s anställning och det saknas anledning att tro att han skulle göra något liknande igen. Det har inte heller i förväg klargjorts för M.A. att en överträdelse av besöksreglerna kan resultera i att anställningen upphör.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

M.A. har, genom att ta med sig flickvännen in på objektet den 20 oktober 2016, överträtt de säkerhetsföreskrifter och rutiner som gäller för tillträde till objektet.

M.A. var placerad i en säkerhetsklassad anställning. På objektet arbetade han bl.a. med att sköta Marinbasens olika kommunikationssystem och han ansvarade även för krypteringsnycklar. Av utredningen framgår att objektet har ett högt skyddsvärde med hänsyn till bl.a. verksamheten som bedrivs där. Vidare framgår att vissa delar av objektet är mer skyddsvärda än andra samt att inte alla anställda inom Försvarmakten har behörighet att tillträda sådana mer skyddsvärda delar. M.A. har haft behörighet att tillträda samtliga utrymmen på objektet.

Som staten har framhållit är pålitlighet och lojalitet hos medarbetarna avgörande för säkerhetsskyddet och därmed också av största vikt för Försvarmaktens uppdrag och den verksamhet som myndigheten bedriver. För att säkerhetsskyddet ska kunna upprätthållas är det givetvis av stor vikt att anställda iakttar gällande säkerhetsföreskrifter och rutiner på arbetsplatsen, inte minst om den anställde i fråga deltar i säkerhetsskyddad verksamhet.

Mot bakgrund av det anförda finns det, enligt Arbetsdomstolens mening, skäl att som utgångspunkt ställa mycket höga krav på M.A:s pålitlighet ur säkerhetshänseende.

Det är ostridigt att M.A. känt till att besök ska anmälas och att det inte är tillåtet att utan särskilt tillstånd ta in någon obehörig till objektet. Huruvida han fått särskilt riktad information om detta genom utbildning eller vid någon särskild säkerhetsgenomgång eller inte saknar därmed enligt Arbetsdomstolens mening betydelse för bedömningen. Som Arbetsdomstolen redovisat synes regeln i sig ha varit väl förankrad hos anställda som arbetade på objektet. Arbetsdomstolen har också gjort bedömningen att M.A. måste ha förstått att objektet hade ett högt skyddsvärde, högre än örlogshamnen.

Arbetsdomstolen ifrågasätter inte att M.A:s agerande var en impulshandling och att syftet inte var att bryta mot säkerhetsföreskrifterna eller att röja någon sekretess. Något annat har inte framkommit än att han eller B.A. hela tiden hade uppsikt över flickvännen. Frågan är dock i vilken mån dessa omständigheter kan anses förmildrande i sammanhanget.

Objektet har, som redovisats, ett högt skyddsvärde. Som staten framhållit måste själva åtgärden att ta med en obehörig dit anses som mycket olämplig, eftersom det då uppstår en risk för att den utomstående får del av skyddsvärd information. Det kan t.ex. röra sig om uppgifter om hur objektet är lartrat och bemannat samt i vilka byggnader som verksamhet bedrivs. M.A. tog inte med sig flickvännen in på enbart det inhägnade området, utan även in i bergrummet där den faktiska verksamheten bedrivs och in i sitt arbetsrum, dit tillträdet var ytterligare begränsat. Risker för skada i säkerhetshänseende har genom tillträdet in i bergrummet, enligt Arbetsdomstolens mening, varit större. Det väsentliga i sammanhanget är inte om någon skada i säkerhetshänseende faktiskt uppstått, utan att det funnits en sådan risk.

Enligt Arbetsdomstolens mening har M.A:s agerande inneburit en mycket allvarlig förseelse. Händelsen har också lett till att han inte längre kan inneha arbeten inom Försvarmakten som kräver godkänd säkerhetsprovning. Det har enligt Arbetsdomstolens mening inte heller förekommit någon omständighet som kunnat ursäkra hans beteende. M.A. har, genom sitt agerande, inte svarat upp mot de mycket höga krav som måste ställas i fråga om pålitlighet i säkerhetshänseende. Försvarmaktens förtroende för honom har genom händelsen rubbats på ett sådant sätt att det inte kan begäras att arbetsgivaren ska ha honom kvar i anställningen. Arbetsdomstolen delar statens bedömning att det inte varit skäligt att kräva av staten att omplacera M.A.

Arbetsdomstolens sammanfattande bedömning är alltså att det funnits saklig grund för uppsägning med anledning av händelsen den 20 oktober 2016.

Vid denna bedömning saknar Arbetsdomstolen anledning att ta ställning till vad staten har gjort gällande om att M.A. även i andra sammanhang ska ha

visat nonchalans mot bestämmelser och rutiner. Arbetsdomstolen behöver inte heller uttala sig om M.A:s agerande utgjort ett brott.

Sammanfattning och rättegångskostnader

Arbetsdomstolens ställningstaganden innebär att förbundets talan ska avslås. Vid denna utgång ska förbundet som tappande part ersätta staten för dess rättegångskostnader. Om beloppet råden ingen tvist.

Domslut

1. Arbetsdomstolen avslår Försvarsförbundets talan.
2. Försvarsförbundet ska ersätta staten för dess rättegångskostnader med 237 825 kr avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.
3. Sekretessbestämmelsen i 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som lagts fram inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen i Arbetsdomstolen.

Ledamöter: Cathrine Lilja Hansson, Anna Flodin, Per-Anders Edin, Karl Olof Stenqvist och Håkan Löfgren. Enhälligt.

Rättssekreterare: Malin Simon Holm